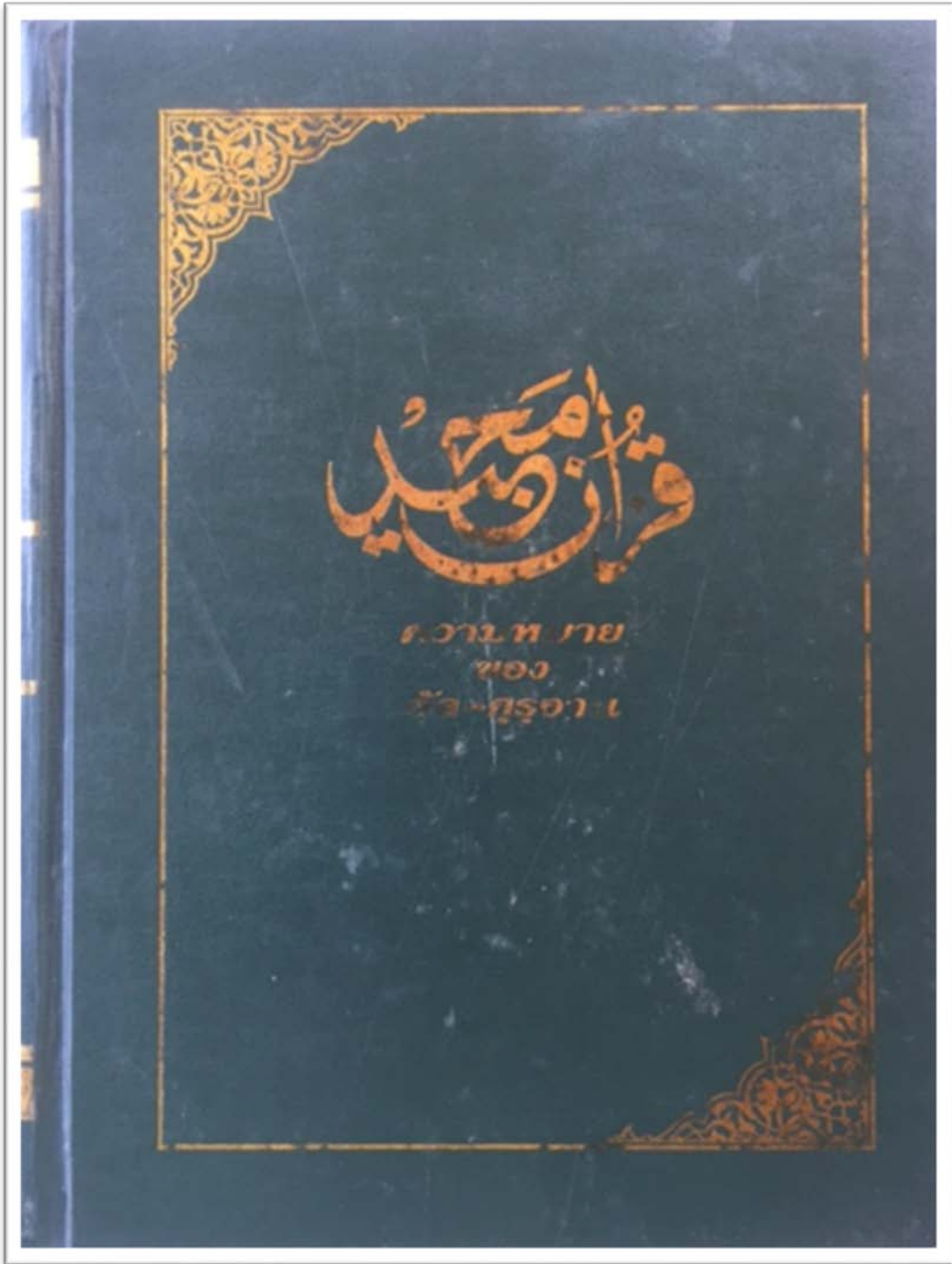
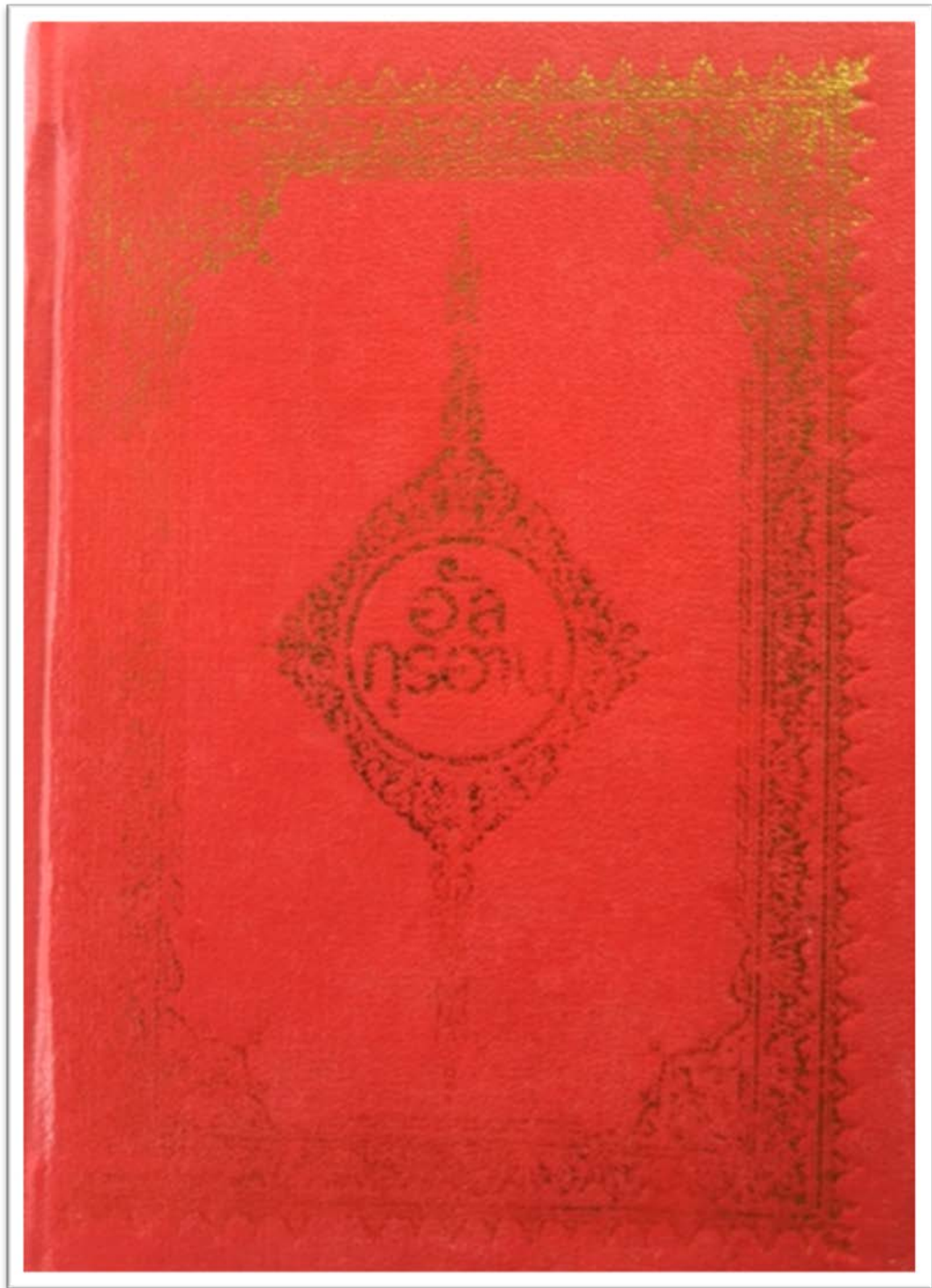

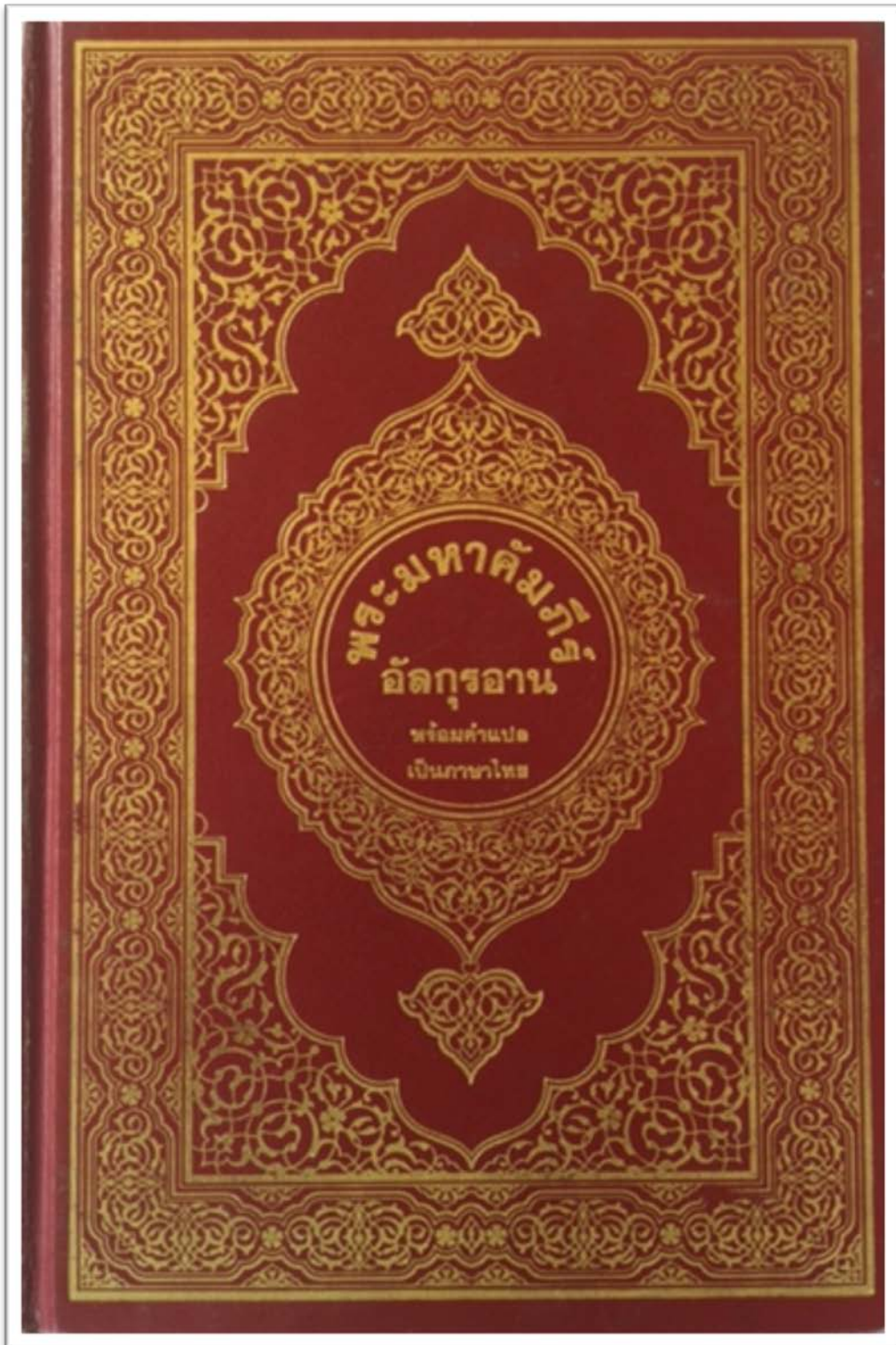
ภาคผนวก

ภาคผนวก (ก)

ท่าน สุวรรณศาสน์

ติเรก กุศลศิริสวัสดิ์

วินัย สมะดอน

ดาร์ ปินอะหมัด

อิมรอน มะกูดี

วีรช สมะดี

ภาคผนวก (ข)

การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมการแปลคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยด้านหลักศรัทธาต่อ
พระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ

อดิศักดิ์ นุชมี¹ อับดุลเลาะ การินา²

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาอิสลามศึกษา

E-mail : adinuchmee@gmail.com

²Ph.D (สาขาอิสลามศึกษา)

E-mail : kabdullah@bunga.pn.psu.ac.th

ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน เป็นภาษาต่างๆ และการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ศึกษาชีวประวัติของผู้แปลทั้ง สี่ผลงาน ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและหลักศรัทธาด้านพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ เก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการให้เหตุผลแบบ นิรนัย แบบอุปนัย และหลักการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลการวิจัยพบว่า

1. คัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกแปลความหมายเป็นภาษาอินเดียสมบูรณครบ 30 ภาษา เป็นภาษาแรกในปีคริสต์ศักราช 848 ปัจจุบันคัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกแปลความหมายสมบูรณครบ 30 ภาษา มากถึง 95 ภาษา โดยแบ่งเป็นภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตทวีปเอเชีย 46 ภาษา ภาษาที่ใช้พูด สื่อสารในเขตทวีปยุโรป 32 ภาษา ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตทวีปแอฟริกา 15 ภาษา และภาษาที่ใช้ พูดสื่อสารในเขตอเมริกาใต้ 2 ภาษา สำหรับภาษาที่ได้รับการแปลความหมายมากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ และถูกแปลความหมายเป็นภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในประเทศอินเดียมากถึง 22 ภาษา

2. คัมภีร์อัลกุรอานถูกแปลความหมายเป็นภาษาไทยสมบูรณครบ 30 ภาษา เป็น ผลงานแรกในปีพุทธศักราช 2507 โดยต่วน สุวรรณศาสน์ ซึ่งใช้ศัพท์อัลญะลาญเป็นบรรทัดฐานในการแปลและใช้หนังสืออัลฟุตุฮาดอัลอิลาฮียะฮ์ประกอบการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน นอกจากนี้ยังมีผลงานแปลของดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ โดยเลือกหนังสืออรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับ ภาษาอังกฤษของเมอลานาซาฮ์ อัซรอฟ อะลี ยี ทานะวียี เป็นบรรทัดฐานในการแปลความหมาย คัมภีร์อัลกุรอาน ผลงานแปลของวินัย สมะมะฮุน เลือกใช้หนังสือปิมปินัน อรรถาธิบายฉบับภาษา มลายูเป็นบรรทัดฐานในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน และผลงานแปลของสมาคมนักเรียนเก่า

อาหรับ ซึ่งมีได้ใช้หนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นบรรทัดฐานหลักในการแปล แต่ใช้หนังสือที่หลากหลายทั้งแนวคิดสะลัฟและเคาะลัฟมาประกอบในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน ปัจจุบันพบว่า มีผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ์ 7 ผลงาน แปลและตีพิมพ์ในนามบุคคล 6 ผลงาน และในนามองค์กร 1 ผลงาน

3. จากการศึกษาชีวประวัติและภูมิหลังของผู้แปลพบว่า ส่วน สุวรรณศาสน์ ศึกษาวิชาการอิสลามจากชัยคอะลีย์ อัลมาลิกีย์ ณ มัสยิดอัลฮารอม นครมักกะฮ์ ในขณะที่ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ศึกษาด้วยตัวเองจากหนังสือ และสิ่งพิมพ์ภาษาต่างๆ และศึกษาจากอะหมัด วะฮาบ อิสมาอิล อะหมัด และเชคอาลี อีซา ส่วนวินัย สะมะฮุนศึกษาวิชาการอิสลามจากสถาบันปอเนาะที่ปอเนาะสะก่า และปอเนาะมะโจว ปัตตานี

สำหรับผู้แปลของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับคือ 1) ดารี บินอะหมัด ศึกษาวิชาการอิสลามจากอัลมะฮัด อัลอิลมีย อัลสะฮูดีย ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย 2) อิมรอน มะกูดี จบการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์อิสลาม มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และ 3) วิรัช สมะดี จบการศึกษาจากคณะ دارุลอุลุม มหาวิทยาลัยโคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

4. จากการศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ พบว่า แนวคิด ความเชื่อของวินัย สะมะฮุน มีความเหมือนและสอดคล้องกันอย่างยิ่งกับแนวคิดและความเชื่อของต่วน สุวรรณศาสน์ ในขณะที่แนวคิด ความเชื่อของผู้แปลของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับมีส่วนคล้ายคลึงและสอดคล้องกับแนวคิดของดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานอาจจะคุณลักษณะให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟหรือเคาะลัฟอัลอะชาอีเราะฮ์นั้น เกิดจาก 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านการศึกษาซึ่งผู้แปลแต่ละคนมีภูมิหลังด้านการศึกษาที่ได้รับการปลูกฝังหล่อหลอมแนวคิดจากสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน 2) ปัจจัยด้านทรัพยากรทางวิชาการและแหล่งอ้างอิงที่ใช้ประกอบการแปล แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านการศึกษาของผู้แปลมีผลโดยตรงต่อการคัดสรรแหล่งอ้างอิงเพื่อนำมาใช้ประกอบการแปล

**An Analytical Study of Literary Translation of the Thai Version of the
Holy al-Qur'an Regarding Principle of Belief in the Names and
Attributes of Allah ﷻ**

Adisak Nuchmee¹ Abdullah Karena²

¹ Ph.D Candidate, Graduate, Department of Islamic Studies.

E-mail : adinuchmee@gmail.com

² Ph.D (Islamic Studies),

E-mail : kabdullah@bunga.pn.psu.ac.th

Department of Islamic Studies.

College of Islamic Studies.

Prince of Songkla University, Pattani Campus.

ABSTRACT

This thesis was aimed to investigate in details and history of the Holy Quran translation to other languages, including Thai. In terms of Thai version which was the main focus area, the study analyzed the works of four originated translators and discussed in details of their fundamental faith the Names and Attributes of Allah. The qualitative method was conducted based on historical papers, and interview then deductive and inductive reasoning together with comparative analysis were implemented. The finding of the thesis can be summarized as following:

1. The Holy Quran was first fully translated to Indian language in 848 C.E. At present, it has been fully translated to 95 languages including 46 Asian 32 European 15 African and 2 South American speaking languages. The most in number of translation is English while the most in number of translated language with in a country, 22, is India.

2. The Holy Quran was first fully translated to Thai in 2507 B.C. by Tuan Suvannasat. The translation was conducted base on Tafsir al-Jalalay and al-Futuhah al-Ilahiyah as the main and supporting reference accordingly. Besides that, there was also the work of Direk Kulsirisawat which he picked the English translation

of Mawlana Shah Ashraf Ali Thanawiy as the main reference. Later, the Thai Holy Quran version translated by Winai Samaun was referred to a Malayu translated version, Pimpinnan al-Rahman. Lastly, the Thai translated version by the Arab Universities Alumni Association did not use any specific book as its main reference but collecting idea from various sources, both Kolafism and Salafism, to back up their work. At present, there are seven fully translated Thai version of the Holy Quran, six of them were published as individual work and the other was published in the name of organization.

3. In terms of background profile of the authors, Tuan Suvannasat studied Islamic knowledge from Shek Ali al-Malikiy at Masjid Haram in Makkah while Direk Kulsirisawat acquired his knowledge mainly from self-study. He also studied from some Islamic teacher such as Ahmad Wahab, Ismail Ahmad and Shek Ali Isa. Winai Samaun is the former student of Pondok Sakam and Pondok Ma-ngo in Pattani.

The co-authors in the Arab Universities Alumni Association version are including (1) Daree bin Ahmad former Islamic student from al-Mahad al-Ilmiy al-Saudiy Institution in Saudi Arabia. (2) Imran Makudee who received Bachelor of Laws from al-Azhar University, Egypt and (3) Wirat Samadee, the Bachelor degree in Darul Ulum, Cairo University, Egypt.

4. According to analytical research based on the faith in the names and attribution of Allah, it found that Winai Samaun's believe is indeed identical and according to Tuan Suvannasats' while the Arab Universities Alumni Association' is somehow according to Direk Kulsirisawats'. The determinants that create an impact to the different interpretation among authors regarding the characteristics of Allah can be determined into two factors. 1) The disparity in education since the authors had disparate study background and institution. 2) The disparity in the use of references. However, this factor is one of the impacts from the first determinant, the educational background.

บทนำ

คัมภีร์อัลกุรอาน คือ พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ประทานให้แก่คนบีบฏฮัมมัด ﷺ และมวลมนุษยชาติโดยผ่านทูตทูตบรียัล ﷺ วัตถุประสงค์สำคัญของการประทานคัมภีร์อัลกุรอานเพื่อเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่รับรองและยืนยันการเป็นนบีของมุฮัมมัด ﷺ และเพื่อเป็นธรรมนูญในการดำเนินชีวิต เป็นทางนำสำหรับผู้ยำเกรง พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ดำรัสไว้ว่า

﴿ذِكْرُكَ الْكِتَابِ لَا رَبِّبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾

“คัมภีร์นี้ ไม่มีความสงสัยใด ๆ ในนั้น เป็นคำแนะนำสำหรับบรรดา

ผู้ยำเกรงเท่านั้น”

(สุเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ อายะฮ์ที่ 2)

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์เดียวที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสัญญาว่าจะทรงปกป้องรักษาให้คงความบริสุทธิ์และห่างไกลจากการเปลี่ยนแปลง ต่อเติม ตัดทอน แก้ไขและสังคายนาใด ๆ ทั้งสิ้น นับตั้งแต่ประทานลงมาจบจนกาลอวสาน จะเห็นได้ว่าคัมภีร์อัลกุรอานเมื่อครั้งที่ถูกประทานลงมาจบจนถึงปัจจุบันทุกอักขระ และตัวอักษรในแต่ละประโยคไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลง พระดำรัสที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานล้วนเป็นข้อเท็จจริง เป็นถ้อยคำที่มุ่งหมายให้มนุษยชาติได้พินิจพิเคราะห์ถึงสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงสร้างขึ้นทั้งในชั้นฟ้าและพื้นพิภพอันกว้างใหญ่ หรือแม้แต่เรื่องทีละเอียดย่อยอันเกี่ยวกับร่างกายของมนุษย์ ถือเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อยืนยันการมีอยู่จริงของอัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงสร้างและผู้ทรงบริหารจัดการทั้งปวง ดังนั้นการศึกษาข้อความที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอานจึงเป็นเรื่องที่มนุษยชาติควรให้ความสนใจยิ่ง แต่เนื่องด้วยคัมภีร์อัลกุรอานถูกประทานลงมาเป็นภาษาอาหรับจึงเป็นข้อจำกัดในการทำความเข้าใจต่อเนื้อหาสาระที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานของมุสลิม ซึ่งมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติและภาษา ดังนั้นเพื่อให้เข้าถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงจึงเป็นที่มาของการแปลและการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้อันทรงคุณค่าที่มีอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอานให้แก่บุคคลที่ไม่สามารถศึกษาได้จากคัมภีร์อัลกุรอานต้นฉบับภาษาอาหรับได้เรียนรู้เพื่อเติมเต็มความรู้สึกรศรธาให้แก่ชาวมุสลิม อีกทั้งยังเป็นการสะกดกแก่คนต่างศาสนิกที่ต้องการแสวงหาสัจธรรมที่แท้จริง และเพื่อเป็นการปกป้องความคลุมเครือที่เกิดขึ้นจากการบิดเบือนความหมายคัมภีร์อัลกุรอานของผู้แปลที่มีอคติต่ออิสลาม เช่น กลุ่มนักบูรพาคติ และกลุ่มที่อ้างตัวว่าเป็นมุสลิม ที่พยายามเผยแพร่แนวคิดของกลุ่มตนให้ชาวมุสลิมที่ไม่มีความรู้ในภาษาอาหรับหลงผิด เช่นกลุ่มก๊อดยานีย์และกลุ่มชีอะฮ์ ดังนั้นการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเผยแพร่อิสลามที่ต้องการ

เมื่อการแปลหรือการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาอื่น ๆ มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและการเผยแพร่อิสลาม จึงก่อให้เกิดแนวคิดในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ ขึ้น สำหรับในประเทศไทยการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็น

ภาษาไทยปรากฏเป็นรูปเล่มครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2494 แต่เป็นการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานสุเราะฮ์อัลฟาตีฮะฮ์และสุเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์จำนวน 141 อายะฮ์เท่านั้น (ชาฮุดดีน อุมาร์และคณะ, 2494) ส่วนการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่มีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มครบสมบูรณ์ทั้ง 30 ญุซอ์ เกิดขึ้นเป็นผลงานแรกในปีพุทธศักราช 2511 โดยต่วน สุวรรณศาสน์ (Abdullah Numsuk, 2002 : 7) หลังจากนั้นจึงได้มีผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยเกิดขึ้นอีกมากมายทั้งในนามบุคคล และองค์กรทั้งที่เลือกแปลเพียงบางสุเราะฮ์ บางญุซอ์ และแปลอย่างสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ์

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอานเกี่ยวกับหลักศรัทธา คือ หลักความเชื่อความศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในการให้เอกภาพต่อพระองค์ในด้านพระนามและคุณลักษณะ เพราะการศรัทธาและความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ จะนำไปสู่การรู้จักอัลลอฮ์ ﷻ และการรู้จักอัลลอฮ์ ﷻ จะนำไปสู่ความรัก ความยำเกรงต่อพระองค์

สำหรับการศรัทธาต่อพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ นั้น ได้มีแนวคิดในการอธิบายคัมภีร์อัลกุรอานที่แตกต่างกันตั้งแต่ในอดีตจวบจนปัจจุบันระหว่างแนวคิดของสะลัฟที่อธิบายคัมภีร์อัลกุรอานในอายะฮ์ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ยืนยันตามที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานและตามทีนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้อธิบายไว้ในอะฮ์ดิษ ในขณะที่แนวคิดของเคาะลัฟพยายามที่จะอธิบายอายะฮ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ โดยใช้การตีความการให้ความหมายเทียบเคียงหรือให้ความหมายโดยนัย เพื่อให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันบริสุทธิและสูงส่งของพระองค์เพื่อมิให้คุณลักษณะของพระองค์เหมือนกับลักษณะของสิ่งถูกสร้างทั้งหลาย

อย่างไรก็ตาม งานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยแต่ละผลงานนั้นย่อมเป็นไปตามแนวคิดและหลักศรัทธาของผู้แปลแต่ละคน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างในการให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและหลักศรัทธาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยของผู้แปลแต่ละคน โดยศึกษาจากชีวประวัติ ภูมิหลังของผู้แปล ตำราที่ผู้แปลนำมาใช้อ้างอิงประกอบการแปล เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อแนวคิดและหลักศรัทธาด้านพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ของผู้แปลแต่ละคนตามที่ปรากฏในผลงานแปลแต่ละฉบับ

คัมภีร์อัลกุรอาน อัลอะดีษและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน

ผู้วิจัยไม่พบว่ามีอายะฮฺใดที่กล่าวถึงการแปลความหมายของคัมภีร์อัลกุรอานโดยตรง แต่พบอายะฮฺหนึ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ดำรัสถึงความแตกต่างทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสารและความแตกต่างของเผ่าพันธุ์แต่ละสปีชีส์ไว้ว่า

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾

“และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์ คือ การสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และการแตกต่างของภาษาของพวกเจ้าและผิวพรรณของพวกเจ้า แท้จริงในการนี้ แน่นนอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับบรรดาผู้มีความรู้”
(สุเราะฮฺอรรูม อายะฮฺที่ 22)

จากอายะฮฺข้างต้นได้กล่าวถึงความแตกต่างทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ในขณะที่พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ทรงประทานศาสนาอิสลามและคัมภีร์อัลกุรอานให้แก่ชนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อมวลมนุษยชาติโดยมิได้จำแนกว่าเป็นเผ่าพันธุ์ใดหรือใช้ภาษาที่ต่างกันอย่างใด ดังที่พระองค์ได้ดำรัสไว้แต่มีสิ่งหนึ่งที่จะทำให้มวลมนุษยชาติมีความเข้าใจในอิสลามและคัมภีร์อัลกุรอานได้ตรงกันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด คือการใช้แนวทางการแปลหรือการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ

อะดีษที่เกี่ยวข้องกับการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน

จากการศึกษาอัลอะดีษที่เกี่ยวข้องกับการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานพบว่า นบีมุฮัมมัด ﷺ เคยส่งสารไปยังบรรดากษัตริย์ ผู้นำอาณาจักรและผู้ปกครองหัวเมืองต่าง ๆ รอบคาบสมุทรอาหรับ เพื่อเชิญชวนให้เข้ารับอิสลามดังที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ส่งสารไปถึงเฮราคลิอัส จักรพรรดิแห่งโรมัน ซึ่งในสารฉบับหนึ่งที่บางส่วนของอายะฮฺอัลกุรอานไว้ด้วย โดยเนื้อหาของสารกล่าวว่า

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ، مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ، إِلَى هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ ، سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ رَبِّي ، وَأَنَا بَعْدُ فَإِنِّي أَدْعُوكَ بِدَعَايَةِ الْإِسْلَامِ ، أَسْلِمْتَ تَسَلَّمْتَ ، وَأَسْلِمْتَ يُؤْتِكَ اللَّهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ ، فَإِن تَوَلَّيْتَ فَعَلَيْكَ إِثْمُ الْأَرِبِيِّينَ ، وَيَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ

إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِآبَائِ مُسْلِمُونَ)).

(أخرجه البخاري : 2941, ومسلم : 74)

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงยิ่งใหญ่ด้วยความกรุณาปรานี ผู้ทรงยิ่งใหญ่ด้วยความเมตตาเสมอ จากมุฮัมมัดบ่าวของอัลลอฮฺ ﷻ และเราะฮ์สูลของพระองค์ ถึงเฮราคลิอุสจักรพรรดิแห่งโรมัน ขอความสันติสุขได้ประสบแด่ผู้ดำเนินตามทางนำที่ถูกต้อง ข้าพเจ้าขอเชิญชวนท่านสู่อิสลาม หากท่านยอมรับอิสลามท่านจะปลอดภัย และอัลลอฮฺ ﷻ จะทรงตอบแทนรางวัลแก่ท่านเป็นสองเท่า แต่หากท่านปฏิเสธ ท่านจะต้องรับผิดชอบต่อความเป็นไปของราษฎรของท่าน “โอ้บรรดาผู้ได้รับคัมภีร์ จงมายังถ้อยคำหนึ่งซึ่งเท่าเทียมกัน ระหว่างเราและพวกท่าน คือเราจะไม่เคารพสักการะนอกจากพระองค์เท่านั้น และเราจะไม่ให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์ และพวกเราบางคนก็绝不会ยึดถืออีกบางคนเป็นพระเจ้าอื่นจากอัลลอฮฺ ﷻ แล้วหากพวกเขาผินหลังให้ ก็จงกล่าวเถิดว่า พวกท่านจงเป็นพยานด้วยว่า แท้จริงพวกเราเป็นผู้น้อมตาม”

(บันทึกโดย al-Bukhariy, n.d. : 2941 และMuslim, n.d. : 74)

จากอะดิษข้างต้นท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ส่งเศาะฮาบะฮ์นำสารภาษาอาหรับที่มีอัลกุรอานประกอบในเนื้อหาบางส่วนไปยังจักรพรรดิโรมัน ซึ่งเศาะฮาบะฮ์ที่ถูกส่งไปนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจภาษาถิ่นของชาวโรมัน และสามารถแปลความหมายเนื้อหาของสารและอายะฮ์อัลกุรอานเป็นภาษาถิ่นของชาวโรมันได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับจักรพรรดิโรมันและเหล่าบริวาร จากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นหลักฐานที่สามารถนำมาอ้างอิงในเรื่องการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานได้เป็นอย่างดี

เอกสารและงานวิจัยด้านการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน

พะฮัด บิน อับดุลเราะฮ์มาน อัลรูมีย์ (Fahd bin Abd al-Rahman al-Rumiy, 1983 : 32-33) ได้ทำการศึกษาเรื่องการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ ควรเป็นการแปลหรือการอธิบาย สรุปลงได้ดังนี้

การเผยแพร่ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นหน้าที่ของมุสลิม คัมภีร์อัลกุรอานเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาตให้เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ตัดทอนหรือแม้แต่ถ่ายทอดเป็นภาษาอื่น ดังนั้นการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานแบบคำต่อคำหรือแบบตรงตัวอักษรเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาต เพราะผู้แปลจะพบอุปสรรคและปัญหามากมายในการแปล ดังนั้นจึงควรเลือกการอธิบายเพื่อเผยแพร่ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานแก่ผู้ที่มีใจชาวอาหรับด้วยภาษาที่สามารถเข้าใจได้ และไม่ควรเรียกหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่ถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาอื่นว่าเป็นคัมภีร์อัลกุรอานฉบับแปล

แต่ควรเรียกว่าตำราอรรถาธิบาย (ตัฟซีร์) คัมภีร์อัลกุรอาน สำหรับการให้ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน นั้นไม่ควรเพิ่มเติมสาระที่เกินจากที่ตัวบทกล่าวไว้ และไม่ควรรนำแนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบทาง วิทยาศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับตัวบทคัมภีร์อัลกุรอานในการให้ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน เพราะ แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตซึ่งตัวบทคัมภีร์อัลกุรอานเป็นสิ่งที่ไม่ สามารถเปลี่ยนแปลงได้

นอกจากนี้การถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานควรทำอย่างละเอียด ประณีต และควรชี้แจงให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผลงานฉบับที่อ่านอยู่นั้นมิใช่คัมภีร์อัลกุรอาน แต่เป็นเพียงความหมาย ที่ถูกถ่ายทอดออกมาตามความรู้ ความสามารถและความเข้าใจของผู้แปลซึ่งอาจพบข้อผิดพลาดได้

มุฮัมมัด บิน ซอลิหฺ อัลฟาซาน (Muhammad bin Salih al-Fawzan, 2001 : 47-48) ได้ศึกษาเรื่อง “การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานกับการแปลตำราอรรถาธิบายคัมภีร์ อัลกุรอาน ควรกระทำสิ่งใดเป็นลำดับแรก” สรุปได้ว่า

ควรแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่ได้รับการอรรถาธิบายเป็นภาษาอาหรับเป็น อันดับแรกก่อนที่จะมีการอรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาที่ต้องการจะแปล ควรประพันธ์ตำรา อรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับเพื่อใช้เป็นต้นฉบับในการแปลออกเป็นภาษาต่าง ๆ ที่ ต้องการจะแปลดีกว่าที่จะแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานจากตำราอรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานเล่ม ใดเล่มหนึ่งเฉพาะ และไม่มีความจำเป็นที่จะแปลทุกสิ่งที่มีอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน เพราะมีบางสิ่ง บางอย่างที่ไม่สามารถแปลได้

นอกจากนี้ มุฮัมมัด อัลฟาซาน ยังได้นำเสนอเพิ่มเติมอีกว่า การศึกษาเรียนรู้เพื่อ ความเข้าใจและรู้ซึ่งถึงอรรถรสในความมหัศจรรย์ของคัมภีร์อัลกุรอานนั้นจำเป็นจะต้องศึกษาจากตัว บทภาษาอาหรับเท่านั้น การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานไม่ใช่เครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่ อิสลามแต่อย่างใด เนื่องจากถึงแม้ไม่มีการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานก็ได้เป็นอุปสรรคต่อการ เผยแพร่อิสลาม สำหรับยุคแรกของอิสลามนั้นการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานยังอยู่ในวงจำกัดยังไม่เป็นที่แพร่หลาย มุสลิมในยุคนั้นเรียนรู้และทำความเข้าใจอิสลามจากคัมภีร์อัลกุรอานที่เป็นภาษา อาหรับ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานส่วนใหญ่เป็นผลงานแปลของ นักบูรพาคดีซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อเปิดเบือนความหมายของคัมภีร์อัลกุรอาน ดังนั้นการเปิดโอกาสให้มี การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานอย่างเสรีจึงมิใช่วิธีการที่จะสามารถแก้ไขปัญหาการบิดเบือน ความหมายของคัมภีร์อัลกุรอาน

อย่างไรก็ตาม การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานโดยวิธีการแปลแบบคำต่อคำเป็น สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ และการแปลตรงตัวเป็นสิ่งที่บัญญัติไม่อนุญาตให้กระทำ สำหรับการแปลผลงาน การอรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นสิ่งที่อนุญาตให้กระทำได้เพราะเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อศาสนา อิสลาม แต่มีเงื่อนไขว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของการแปล

วะลีด บิน บะลีซี อัลอุมะรีย (Walid bin Balihish al-'Umary, 2005 : 41) ได้วิจัยเรื่อง “การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานระหว่างสภาพความเป็นจริงกับความคาดหวัง ศึกษาเปรียบเทียบด้านปริมาณและคุณภาพระหว่างผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานกับคัมภีร์อัลอินญีล” ผลการวิจัยพบว่า จากการทบทวนด้านปริมาณของทั้ง 2 คัมภีร์เพื่อนำไปสู่ผลการเปรียบเทียบในทุก ๆ ด้าน จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 คัมภีร์มักได้รับการแปลที่เน้นถึงเรื่องราวและสภาพในอดีตที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ซึ่งบางอย่างก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการแปลตำราเกี่ยวกับอิสลาม และการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นอย่างมาก และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมการศึกษา การวิจัยด้านการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน และการพัฒนาทฤษฎีการแปล ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นจริงในด้านการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน และความสามารถทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์สำหรับนักแปล

เป้าหมายสูงสุดของการวิจัยเรื่องนี้เพื่อนำไปสู่การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่ได้ผลงานที่ดีที่สุด ซึ่งการแปลความหมายโดยนักแปลเพียงคนเดียวนั้นไม่สามารถทำให้เป็นผลงานที่สมบูรณ์ได้ เนื่องจากการปฏิบัติที่ขาดทฤษฎีมักจะไม่สามารถนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดได้

อีกด้านหนึ่ง ยังมีความจำเป็นเร่งด่วนเช่นเดียวกัน ที่ต้องสนับสนุนโครงการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานให้มากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีศูนย์กลางการจัดการกับการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเฉพาะแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถกล่าวได้ว่าจนถึงขณะนี้เราได้ประสบความสำเร็จในการทุ่มเทความพยายามไปในทิศทางเดียวกัน หรือแม้กระทั่งการตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าที่สามารถมีส่วนร่วมในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานและตำราอื่น ๆ เกี่ยวกับอิสลาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอแนะให้วิทยาลัยหรือคณะอักษรศาสตร์และการแปลในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งที่มีอยู่ในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียหรือในโลกมุสลิมมุ่งเน้นที่จะศึกษาและวิจัยการแปลตำราเกี่ยวกับอิสลาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมการแปลคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทย ด้านหลักศรัทธาต่อพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ ﷻ ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ
2. ศึกษาประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย
3. ศึกษาชีวประวัติ ภูมิหลังของผู้แปล รวมถึงแหล่งข้อมูลที่ผู้แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงหรือใช้ประกอบในการแปล

4. ศึกษาเปรียบเทียบความคล้ายคลึง ความสอดคล้อง และความแตกต่างในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยด้านหลักศรัทธาในอายะฮ์ที่กล่าวถึงพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ ของผู้แปลแต่ละคน
5. เพื่อวิเคราะห์แนวคิด หลักศรัทธาด้านพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและหลักศรัทธาของผู้แปลแต่ละคน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาต่าง ๆ
2. ทราบประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย
3. ทราบชีวประวัติ ภูมิหลังของผู้แปลแต่ละคน และทราบถึงแหล่งข้อมูลของผู้แปลนำมาใช้อ้างอิงและประกอบในการแปล
4. ทราบถึงความแตกต่างในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยในด้านพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ ทราบถึงแนวคิด หลักศรัทธาด้านพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและหลักศรัทธาของผู้แปลแต่ละคน
5. ส่งเสริมวิทยาการและความรู้ในศาสตร์อิสลามศึกษาด้านหลักศรัทธาและการอธิบายคัมภีร์อัลกุรอานแก่นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย
6. เป็นการสร้างองค์ความรู้ ประสบการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและเพื่อการทำวิจัยต่อไป
7. เพื่อให้ชาวไทยมุสลิมได้เลือกผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยที่ตรงกับแนวคิดและหลักศรัทธาของตน ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและเพื่อลดความขัดแย้งทางด้านความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากแหล่งข้อมูลผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 4 ผลงาน ดังต่อไปนี้

1. หนังสือพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ฉบับแปลความหมายและขยายความของต่วน สุวรรณศาสน์
2. หนังสือกุรอานมะญีด ความหมายของอัล-กุรอาน ของดิเรก กุลสิริสวัสดิ์

3. หนังสืออัลกุรอานฉบับแปลภาษาไทย ฉบับปรับปรุงใหม่ ของวินัย สมะฮูน
4. หนังสือพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย ของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ตีพิมพ์ที่ศูนย์กษัตริย์พะฮัด บิน อับดุลอะซีซ เพื่อการพิมพ์คัมภีร์อัลกุรอาน ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ขอบเขตในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยเฉพาะอายะฮ์ที่กล่าวถึงพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของสุเราะฮ์และอายะฮ์ที่กล่าวถึงพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ และส่วนของสุเราะฮ์และอายะฮ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ
2. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยจะศึกษาถึงชีวประวัติและภูมิหลังของผู้แปลจากตัวของผู้แปลหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้แปล ตลอดจนบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการแปล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนาม ซึ่งใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบบันทึกข้อมูลเอกสาร และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) จากการศึกษาค้นคว้า การอ่านและการรวบรวมเอกสารซึ่งมีข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ และ 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้แปล ผู้ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้แปลและการแปล

สำหรับการจัดกระทำข้อมูลจากเอกสารตำรา หนังสือ เอกสารงานวิจัยและบทความทางวิชาการนั้น ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมและจำแนกประเภทเป็นหมวดหมู่ และข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์จะนำมาถอดความและทำการบันทึกเรียบเรียงตามลำดับความสำคัญทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติของผู้แปล และประวัติการดำเนินการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยของแต่ละผลงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยด้านประวัติการแปล

1. คัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาฮินดีหรือภาษาฮินดีย สมบูรณ์ครบ 30 ภาษา เป็นภาษาแรกในปีคริสต์ศักราช 848 แต่ไม่ปรากฏนามของผู้แปล (Jalal al-Din al-'Alush 2008) ปัจจุบันคัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาต่าง ๆ สมบูรณ์ครบทั้ง 30 ภาษา มากถึง 95 ภาษา โดยแบ่งเป็นภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตทวีปเอเชีย 46 ภาษา ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตทวีปยุโรป 32 ภาษา ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตทวีปแอฟริกา 15 ภาษา (www.qurancomplex.org) และภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในเขตอเมริกาใต้ อีก 2 ภาษา สำหรับภาษาที่ได้รับการถ่ายทอดความหมายมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ และถูกถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาที่ใช้พูดสื่อสารในประเทศอินเดียมากถึง 22 ภาษา

2. ผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยที่มีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มครั้งแรกเกิดขึ้นในปีพุทธศักราช 2494 ในนามของอัลอิสลาหฺสมาคม แต่เป็นการแปลเพียงสุเราะฮ์อัลฟาตีฮะฮฺ และสุเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮฺ อายุ 1 ถึงอายุ 141 เท่านั้น (สัมภาษณ์, อับดุลลอฮฺ กริมิ) และผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ภาษา ผลงานแรกเกิดขึ้นในปีพุทธศักราช 2507 โดยถ้วน สุวรรณศาสน์ และได้เริ่มตีพิมพ์ครั้งแรกในปีเดียวกัน โดยทยอยตีพิมพ์เล่มละ 1 ภาษา และดำเนินการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่องจนครบ 30 ภาษา ในปีพุทธศักราช 2524 (สัมภาษณ์, สมร ภูมิณรงค์) ต่อมาดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ได้แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ภาษา และมีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ทั้ง 30 ภาษา ในปีพุทธศักราช 2513 (ครอบครัวกุลสิริสวัสดิ์, ม.ป.ป. : 10-11) ปัจจุบันพบว่า มีผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ภาษา จำนวน 7 ผลงาน แปลและตีพิมพ์ในนามบุคคล 6 ผลงาน คือถ้วน สุวรรณศาสน์, ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์, วินัย สมะฮะฮฺ, บรรจง บินกาซัน, สุพล บุญมาเลิศ และหุมนอน บิน หัมซะฮฺ หรือสง่า วิไลวรรณ และในนามองค์กร 1 ผลงาน คือสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ

นอกจากนี้ยังพบว่า มีหนังสือความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่ได้นำผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยและฉบับภาษามลายูมารวมไว้ในเล่มเดียวกันอีก 2 ผลงาน คือหนังสือคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทยและภาษามลายู 30 ภาษา ซึ่งตีพิมพ์โดยโรงพิมพ์เบนฮาลาปีเพรส ปัตตานี และพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย-มลายู

จากผลงานแปลทั้ง 7 ผลงานที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่พบว่ามีความหมายใดที่ผู้แปลได้ถ่ายทอดความหมายมาจากคัมภีร์อัลกุรอานต้นฉบับภาษาอาหรับโดยตรง แต่จะถ่ายทอดความหมายควบคู่กับการอธิบายที่นำมาจากหนังสืออธิบายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษาอังกฤษหรือภาษาฮินดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของผู้แปล

ผลการวิจัยด้านแนวคิดและความเชื่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อแนวคิด ความเชื่อที่ทำให้ผู้แปลแต่ละคนถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยในอายุและคุณลักษณะให้ตรงและสอดคล้องกับแนวคิดใด แนวคิดหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ปัจจัยด้านการศึกษา

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่มีอิทธิพลต่อแนวคิด ความเชื่อและการศรัทธาของมนุษย์ จากประวัติการศึกษาของท่าน สุวรรณศาสน์ ไม่ปรากฏว่าศึกษาจากสถานศึกษาใด รู้กันแต่เพียงว่าศึกษากับครูชาวอาหรับชื่อชัยคอะลี อัลมาลิกีย์ ในมัสยิดอัลฮารอม (สัมภาษณ์, สมรภูมิณรงค์) แต่ไม่ทราบแน่ชัดถึงแนวคิดความเชื่อของชัยคอะลี อัลมาลิกีย์ ว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะยืนยันได้ว่าการศึกษามีอิทธิพลต่อท่านจนทำให้ถ่ายทอดความหมายอายุและคุณลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺ หรืออาจเป็นไปได้ว่าชัยคอะลี อัลมาลิกีย์เป็นผู้ให้แนวคิดเคาะลัฟแก่ท่าน หรืออาจเป็นไปได้เช่นกันว่าท่านมีแนวคิดที่สอดคล้องกับเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺ เนื่องจากพื้นฐานของครอบครัวที่ชื่นชอบแนวคิดเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺ และท่านก็ได้ถูกบ่มเพาะแนวคิดดังกล่าวมาจากครอบครัว

สำหรับดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ นั้นได้ศึกษาความรู้ด้านศาสนาอิสลามด้วยตัวเองจากหนังสือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และค้นคว้าจากตำราทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ และภาษาฮินดี นอกจากนี้ยังได้ศึกษาความรู้วิชาการศาสนาและภาษาอาหรับจากอะหมัด วะฮาบ อิสมาอิล อะหมัด และเชคอาลี อีซา ซึ่งดิเรกกล่าวยกย่องอะหมัด วะฮาบว่าเป็นครูคนแรกที่ทำให้ความกระจำในการศึกษาศาสนาอิสลามแก่เขา (สัมภาษณ์, อัสม่า กุลสิริสวัสดิ์) ทั้งอะหมัด วะฮาบ, อิสมาอิล อะหมัด และเชคอาลี อีซา เป็นนักวิชาการที่มีแนวคิดและหลักศรัทธาที่สอดคล้องกับแนวคิดของสะลัฟ ดังนั้นจึงเป็นคำตอบได้ส่วนหนึ่งว่าดิเรกนั้นได้รับอิทธิพลทางความคิดมาจากคณาจารย์ทั้ง 3 คน

ในขณะที่วินัย สมะฮะฮุน ได้เริ่มศึกษาวิชาการอิสลาม คัมภีร์อัลกุรอานและภาษาอาหรับภายในหมู่บ้านทรายกองดิน และศึกษาต่อกับครูเอดูร์ ลูมิง และครูอัตุรเราะฮฺมาน จากนั้นเดินทางไปศึกษาต่อกับครูแหวน บ่าวคำ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และเดินทางไปศึกษาต่อที่ปอเนาะสะก่า และปอเนาะมะโจว อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี (สัมภาษณ์, วินัย สมะฮะฮุน) จากเส้นทางการศึกษาของวินัยเป็นการศึกษาในรูปแบบของปอเนาะ ซึ่งในอดีตสถาบันปอเนาะจะมีการเรียนการ

สอนหลักศรัทธาที่เป็นแนวคิดของเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺ กอปรกับในอดีตนั้นแนวคิดและความเชื่อแบบสะลัฟยังมีได้แพร่หลายในประเทศไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าวินัยได้รับแนวคิดเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺมาจากการศึกษา และถ่ายทอดแนวคิดอัลอะชาอีเราะฮฺผ่านความหมายอายะฮฺคุณลักษณะดังที่ปรากฏในผลงานแปล

สำหรับผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานของสมาคมฯ แม้ว่าจะเป็นการถ่ายทอดความหมายจากผู้แปล 3 คน คือ 1) ดารี บินอะหมัด ที่ศึกษาวิชาการศาสนาและภาษาอาหรับจากตวนอับดุลเราะหมาน หะซัน กริมี่, ตวนมุฮัมมัด ซอลิฮีและอะหมัด วะฮาบ ที่สถาบันนคริซซุนนะห์ บางกอกน้อย ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันที่ปูพื้นฐานแนวคิดสะลัฟให้กับดารี จากนั้นไปศึกษาต่อที่สถาบันมัซฮูร อัลอิสลามียะฮฺ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย และไปศึกษาต่อที่อัลมะฮัด อัลอิหมีย อัลสะอูดีย์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย (สายสัมพันธ์, 2527 : 4) 2) อิมรอน มะกูดี ศึกษาวิชาการศาสนาและภาษาอาหรับจากโรงเรียนอิสลามบูรณศาสตร์ จากนั้นได้เดินทางไปศึกษาต่อที่โรงเรียนอัลมะฮัด อัลอิหมีย อัลสะอูดีย์ นครมักกะฮฺ และเดินทางไปศึกษาต่อในคณะนิติศาสตร์อิสลาม มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ (สัมภาษณ์, อนันต์ มะกูดี และนิรุต มะกูดี) 3) วิรัช สมะดี ศึกษาด้านศาสนาและภาษาอาหรับที่สถาบันนคริซซุนนะห์ ซึ่งก็ถือว่าเป็นสถาบันที่ปูพื้นฐานแนวคิดสะลัฟให้กับวิรัช และเดินทางไปศึกษาต่อที่สถาบันมัซฮูร อัลอิสลามียะฮฺ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย จากนั้นเดินทางไปศึกษาต่อที่มะฮัดอัลอิหมีย อัลสะอูดีย์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะดาร์ลุุลุม มหาวิทยาลัยโคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ (สัมภาษณ์, มานิตย์ กริมี่ และชาคริต กริมี่) จากประวัติการศึกษาของผู้แปลทั้ง 3 คน ซึ่งมีพื้นฐานการศึกษาจากแนวคิดสะลัฟ ไม่ว่าจะเป็สถาบันนคริซซุนนะห์ บางกอกน้อย โรงเรียนอิสลามบูรณศาสตร์ สถาบันมัซฮูร อัลอิสลามียะฮฺ มะฮัดอัลอิหมีย อัลสะอูดีย์ ล้วนแล้วแต่เป็นสถาบันที่มุ่งเพาะแนวคิดสะลัฟทั้งสิ้น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ว่าผู้แปลทั้ง 3 คน นั้น ได้รับแนวคิดสะลัฟมาจากการศึกษา และได้ถ่ายทอดแนวคิดสะลัฟให้ปรากฏในผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานอายะฮฺคุณลักษณะ

2. ปัจจัยจากหนังสือและตำราที่นำมาประกอบในการแปล

หนังสือและตำราที่นำมาใช้เป็นบรรทัดฐานหรือใช้ประกอบและอ้างอิงในการแปล เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน โดยผู้แปลของแต่ละผลงานนั้นจะเลือกหนังสือและตำราอธิบายคัมภีร์อัลกุรอานที่สอดคล้องกับแนวคิดของตน ดังจะเห็นได้จากการที่ตวนเลือกหนังสือตีฟสิร์อัลญะลาลัยนุ เป็นบรรทัดฐานในการแปล (ตวน สุวรรณศาสน์, ม.ป.ป. : 2-3) ซึ่งตีฟสิร์อัลญะลาลัยนุ เป็นหนังสืออธิบายคัมภีร์อัลกุรอานที่ถูกจัดอยู่ในประเภทตีฟสิร์บิรเราะฮ์อ์ ทั้งอัลมะฮัดลียะฮ์และอัลสุญญีย์นการตะอ์วิลหรือการให้ความหมายเทียบเคียงหรือให้ความหมายโดยนัย มาใช้ในการอธิบายความหมายอายะฮ์ที่เป็นคุณลักษณะ

ของอัลลอฮฺ ﷻ (Muhammad al-Najdiy, 1992 : 1/219-220) และหนังสืออัลฟุตุฮาดอัลอิลาฮียะฮฺ ซึ่งเป็นหนังสืออธิบายศัพท์สรีอัลญะลาละฮฺ เป็นหนังสือประกอบในการแปล

ในขณะที่ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์นั้นเลือกหนังสืออธิบายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาอังกฤษของเมอลานา ซาฮฺ อัซรอฟ อะลียฺ ทานะวียฺ (ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์, 2544 : 1/๗) เป็นอุละมาฮฺชาวอินเดีย เป็นนักนิติศาสตร์อิสลามมัซฮับอัลฮะนะฟี (Muhammad al-Nadwiy, 2006 : 21) และเป็นอุละมาฮฺที่ดำเนินตามแนวทางของสะลัฟ (Muhammad al-Nadwiy, 2006 : 364) มาเป็นบรรทัดฐานในการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ดังนั้นจึงเห็นได้จากผลงานแปลของดิเรกที่ถ่ายทอดความหมายอายะฮฺคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ ได้สอดคล้องกับแนวคิดและความเข้าใจของสะลัฟ

สำหรับวินัย สะมะฮฺน เลือกหนังสือปิมปินัน อรรถะฮฺมาน เป็นบรรทัดฐานในการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งหนังสือปิมปินัน อรรถะฮฺมานเป็นหนังสือแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษามลายูในลักษณะการอธิบาย ประพันธ์โดย อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด อัลบัสเมียะฮฺ ชาวกลันตัน มาเลเซีย สำหรับการอธิบายอายะฮฺคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ ผู้แปลปิมปินัน อรรถะฮฺมานจะนำการตีความะฮฺ ตะวีลียะฮฺมาใช้ นอกจากนี้ยังมีหนังสือประกอบการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานทั้งภาษามลายูและภาษาอาหรับอีกหลายเล่ม เช่น ตัฟซีร์อัลญะลาละฮฺ ตัฟซีร์อัลฟุตุฮาด อัลอิลาฮียะฮฺ ตัฟซีร์อัลค็อซิม ตัฟซีร์ฟิตฮุลเกาะดีร ตัฟซีร์อัลมะรอฮียฺ และหนังสือนูรุลเอียะฮฺซาน (วินัย สะมะฮฺน, ม.ป.ป. : 1) หนังสือและตำราเหล่านี้ ล้วนอธิบายความหมายคัมภีร์อัลกุรอานด้วยการอธิบายคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ โดยใช้การตีความหรือการให้ความหมายโดยนัยทั้งสิ้น

ในขณะที่สมาคมา มิได้ใช้ตำราเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นบรรทัดฐานหลักในการแปลแต่สมาคมา ใช้ตำราที่หลากหลายจากทั้ง 2 แนวคิด ทั้งสะลัฟและเคาะลัฟมาประกอบในการถ่ายทอดความหมาย (สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, 2524) หากแต่สมาคมา เลือกที่จะถ่ายทอดความหมายอายะฮฺคุณลักษณะตามแนวคิดของสะลัฟ ดังที่ปรากฏในผลงานแปล ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสิ่งที่บ่งบอกถึงแนวคิด ความเชื่อของผู้แปลในเชิงประจักษ์คือสิ่งที่ผู้แปลแต่ละคนได้ถ่ายทอดออกมาผ่านความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความหมายพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความหมายพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ จากผลงานแปลทั้ง 4 ผลงาน พบว่า

1. พระนามของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งบันทึกโดยอัคริมมีซี

อะดีษเลขที่ 3507 อิบนุมาญะฮฺ อะดีษเลขที่ 3861 และอัลฮากิม อะดีษเลขที่ 42 ได้รายงานมาตรงกัน 47 พระนาม พบว่า ผู้แปลทั้ง 4 ผลงาน ให้ความหมายพระนามของอัลลอฮฺ ﷻ โดยใช้ถ้อยคำที่ตรงกันจำนวน 12 พระนาม และให้ความหมายด้วยถ้อยคำที่มีความหมายสอดคล้องกันจำนวน 8 พระนาม และปรากฏพระนามที่ผู้แปลให้ความหมายตรงกันใน 3 ผลงาน จำนวน 6 พระนาม

2. จากการพิจารณาถึงความเหมือน และความสอดคล้องกันในการให้ความหมายพระนามอัลลอฮฺ ﷻ ของผู้แปลทั้ง 4 ผลงาน พบว่าวินัย สะมะฮฺน เลือกใช้ถ้อยคำในการให้ความหมายพระนามที่ตรงหรือสอดคล้องกับความหมายที่ตัวน สุวรรณศาสน์ ได้ให้ไว้จำนวน 15 พระนาม ทั้งนี้เนื่องจากวินัย สะมะฮฺน เป็นลูกศิษย์ที่เคยช่วยงานด้านการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน ย่อมที่จะได้รับความรู้และได้สัมผัสงานด้านการให้ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานจากตัวน สุวรรณศาสน์ แต่เมื่อพิจารณาถึงความเหมือนหรือความสอดคล้องของความหมายพระนามอัลลอฮฺ ﷻ สำหรับสมาคมฯ กับดิเรก พบว่ามีพระนามที่สมาคมฯ ให้ความหมายตรงกับดิเรกจำนวน 14 พระนาม และความหมายที่สอดคล้องกันจำนวน 6 พระนาม สาเหตุที่ทำให้สมาคมฯ ให้ความหมายพระนามที่ตรงและสอดคล้องกับดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ เนื่องจากในอดีตดิเรกและผู้แปลของสมาคมฯ เคยเป็นมิตรสหายกันได้รับวิชาความรู้ด้านศาสนาและภาษาอาหรับจากนักวิชาการกลุ่มเดียวกัน จึงย่อมที่จะได้รับความรู้มาใกล้เคียงกันโดยเฉพาะเรื่องการให้ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน ดังจะสังเกตได้จากกรปรีวรรตอักษรของทั้ง 2 ผลงาน

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความหมายคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ จากผลงานแปลทั้ง 4 ผลงาน พบว่า

1. ตัวน สุวรรณศาสน์ แปลความหมายและอธิบายอายะฮฺคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ สอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอ์เคาะลัฟ อัลอะซาอีเราะฮฺ นอกจากเพียงบางคุณลักษณะเท่านั้นที่ให้ความหมายและอธิบายสอดคล้องกับแนวคิดสะลัฟ เช่น อรรีฎอ อัลฆะฎออบ อัลกัยดฺ และอัลมัจญ์ เป็นต้น (ตัวน สุวรรณศาสน์, ม.ป.ป. : 6/2321, 1/398, 6/2639, 2/795)

ในขณะที่ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ แปลความหมายและอธิบายอายะฮฺคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ สอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอ์สะลัฟ นอกจากเพียงบางคุณลักษณะเท่านั้นที่อธิบายความหมายในบางอายะฮฺสอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอ์เคาะลัฟ อัลอะซาอีเราะฮฺ เช่น พระหัตถ์ที่ดิเรกอธิบายไว้ในวงเล็บว่าหมายถึงอำนาจ (ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์, 2544 : 3/1483)

สำหรับวินัย สะมะฮุน ถ่ายทอดความหมายและอรรถาธิบายอายะฮ์คุณลักษณะของ อัลลอฮฺ ﷻ สอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอะเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮฺ นอกจากเพียงบาง คุณลักษณะเท่านั้นที่ให้ความหมายสอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอะสะลัฟ เช่น อัลอูลูว อัลมักร และอัลกัยด อัลริฎอ อัลฆะฆออบ และอัลมะฮับบะฮฺ เป็นต้น (วินัย สะมะฮุน, ม.ป.ป. : 2/1168, 1/340, 2/1237, 1/382, 1/171, 1/98)

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับแปลความหมายและอรรถาธิบายอายะฮ์คุณลักษณะ ของอัลลอฮฺ ﷻ สอดคล้องกับแนวคิดของอุละมาอะสะลัฟในทุก ๆ คุณลักษณะ

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน ความสอดคล้องและความแตกต่างด้าน แนวคิด ความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ จากผลงานแปลทั้ง 4 ผลงาน พบว่าผู้ถ่ายทอด ความหมายมีแนวคิดที่สอดคล้องเหมือนกันและแตกต่างกันสรุปได้ว่า

แนวคิด ความเชื่อของวินัย สะมะฮุน ในด้านคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ﷻ นั้น โดย ส่วนใหญ่แล้วมีความเหมือนและสอดคล้องกันอย่างยิ่งกับแนวคิดของต่วน สุวรรณศาสน์ เนื่องจาก วินัย สะมะฮุนเป็นลูกศิษย์ที่เคยช่วยงานด้านการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน (สัมภาษณ์, วินัย สะมะฮุน) ดังนั้นจึงได้รับความรู้และได้ซึมซับงานด้านการให้ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานจากต่วน ในขณะที่แนวคิด ความเชื่อของผู้แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานของสมาคมฯ มีส่วนคล้ายคลึงและ สอดคล้องกับแนวคิดของดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ แม้ว่าผลงานแปลของสมาคมฯ เกิดขึ้นจากผู้แปลหลายคน ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตดิเรกและผู้แปลของสมาคมฯ ถือว่าเป็นนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มี แนวคิดเดียวกัน เป็นที่รู้จักมักคุ้น สนับสนุนกัน แม้ว่าต่อมาทั้งสองฝ่ายจะมีความขัดแย้งกันในหลาย ประเด็นที่เกี่ยวกับหลักศรัทธาก็ตาม

เมื่อพิจารณาถึงถ้อยคำภาษาไทยที่ถูกนำมาใช้ถ่ายทอดความหมายจากผลงานของ ต่วน สุวรรณศาสน์ และวินัย สะมะฮุน ก็จะพบว่าถ้อยคำที่ใช้ถ่ายทอดความหมายคุณลักษณะของทั้ง 2 ผลงานมีความสอดคล้องกัน เช่นคำว่า มหิธานุภาพ ทรงอำนาจปกครอง การรอคอยการลงโทษ เช่นเดียวกับผลงานของสมาคมฯ ที่มีถ้อยคำภาษาไทยที่ถูกนำมาใช้คล้ายคลึงกัน เช่นคำว่า พระพักตร์ พระหัตถ์ขวา สายตา อรรูหฺ เป็นต้น

อภิปรายผล

1. นอกเหนือจากการตรึงมะฮฺ ฮัรฟียะฮฺ และตรึงมะฮฺ ตัฟสีรียะฮฺ ผู้วิจัยได้พบ การตรึงมะฮฺอีกประเภทหนึ่งคือ ตรึงมะฮฺ ตะอ์วีลียะฮฺ หมายถึงการตรึงมะฮฺหรือการแปล ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานโดยใช้การตีความ การให้ความหมายเทียบเคียง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น การให้ความหมายโดยนัย คือการเปลี่ยนแปลงความหมายของถ้อยคำไปจากความหมายของถ้อยคำที่ ปรากฏ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อแนวคิดความเชื่อของผู้แปลแต่ละคนที่ทำให้ถ่ายทอดความหมาย คัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยในอายะฮ์คุณลักษณะที่สอดคล้องกับแนวคิดของเศาะลัฟและเคาะลัฟ หรือแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งนั้น คือปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยจากหนังสือตำราที่นำมาประกอบ และอ้างอิงในการแปลซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลัก จากประวัติด้านการศึกษาของตัวผู้วิจัยไม่พบว่าตัวผู้ ได้เข้าเรียนวิชาการศาสนาในสถานศึกษาหรือจากครูคนใด พบแต่เพียงว่าตัวผู้ได้ศึกษาวิชาการศาสนา ภาษาอาหรับและภาษามลายูจนมีความรู้แตกฉาน จากนั้นจึงเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และศึกษาอยู่กับครูชาวอาหรับชื่อชัยคอะลีย์ อัลมาลิกีย์ ในมัสยิดอัลฮารอมเป็นเวลาจนถึง 8 ปี (สัมภาษณ์, สมร ภูมิณรงค์) แต่ไม่ทราบแน่ชัดถึงแนวคิดความเชื่อของชัยค อะลีย์ อัลมาลิกีย์ว่าเป็นอย่างไร เนื่องจากไม่พบว่ามีผู้ใดที่ได้บันทึกถึงประวัติของชัยค อะลีย์อัลมาลิกีย์ไว้ ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะยืนยันได้ว่าการศึกษามีผลต่อตัวผู้จนทำให้ถ่ายทอดความหมายอายะฮ์คุณลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮ์ หากแต่เมื่อมาพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือและตำราที่ตัวผู้นำมาใช้อ้างอิงประกอบ ในการแปล พบว่าเป็นหนังสืออธิบายคัมภีร์อัลกุรอานที่ผู้อธิบายได้อธิบายคุณลักษณะ ของอัลลอฮ์ ﷻ โดยใช้แนวทางการตีความ (ตะอวีล) หรือการให้ความหมายเทียบเคียงหรือให้ความหมายโดยนัยมาใช้ในการอธิบาย ดังนั้นจึงไม่แปลกแต่อย่างใดที่ตัวผู้ได้แปลความหมาย อายะฮ์คุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ไปในแนวทางเดียวกับผู้อธิบาย นั่นคือการแปลความหมาย อัลกุรอานแบบตีความหรือตัฎมะฮะฮ์ ตะอวีลียะฮ์ นอกจากนี้ยังพบปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่อาจ เป็นปัจจัยเสริมทำให้ตัวผู้แปลและอธิบายความหมายคัมภีร์อัลกุรอานอายะฮ์คุณลักษณะ สอดคล้องกับแนวคิดของเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮ์ เนื่องจากในขณะที่ตัวผู้แปลความหมายคัมภีร์ อัลกุรอานนั้น ตัวผู้อยู่ในตำแหน่งจุฬาราชมนตรี ซึ่งมีสถานะเป็นผู้นำสูงสุดของชาวไทยมุสลิมในเรื่อง แนวคิดความศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจ ซึ่งชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ในขณะนั้นมีแนวคิดความ ศรัทธาตามแนวทางของเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮ์ ดังนั้น จึงอาจเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้ตัวผู้แปลและ อธิบายความหมายคัมภีร์อัลกุรอานให้สอดคล้องกับความเชื่อและความศรัทธาของชาวไทยมุสลิม ส่วนใหญ่ซึ่งถือเป็นแนวคิดกระแสหลักและกระแสนิยมในสังคมมุสลิมไทยในขณะนั้น หากไม่แล้วอาจถูก กระแสต่อต้านจากคนในสังคมมุสลิมไทยส่วนใหญ่ก็เป็นได้

เช่นเดียวกับวินัย สมะมะฮ์อน ที่ได้แปลความหมายอายะฮ์คุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ สอดคล้องกับแนวคิดของเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮ์ เนื่องจากเส้นทางการศึกษาด้านศาสนาของวินัย นั้น ได้แนวคิดพื้นฐานการศึกษาจากสถานศึกษาปอเนาะซึ่งในอดีตมีการเรียนการสอนและปลูกฝัง แนวคิดหลักศรัทธาของเคาะลัฟ อัลอะชาอีเราะฮ์ อีกทั้งในอดีตแนวคิดเศาะลัฟไม่เป็นที่รู้จักและ แพร่หลายในสถาบันปอเนาะ นอกจากนี้วินัยยังได้รับแนวคิดอัลอะชาอีเราะฮ์จากตัวผู้อีกทางหนึ่ง สำหรับการเลือกหนังสือและตำรามาเป็นบรรทัดฐานในการแปลก็ย่อมเป็นตัวชี้วัดถึงหลักศรัทธาและ ความเชื่อของวินัย ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยด้านการศึกษาและการเลือกหนังสือมาเป็นบรรทัดฐานในการแปล

นั่นเป็นปัจจัยหลัก นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีปัจจัยเสริมอีกปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้วินัยแปลและอรรถาธิบายความหมายคัมภีร์อัลกุรอานสอดคล้องกับแนวคิดเคาะลัฟ อัลอะซาอีเราะฮฺ เนื่องจากในขณะนั้นวินัยมีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคม และเป็นอีมามที่ต้องปกครองสัปบุรุษในชุมชนที่มีแนวคิดที่แตกต่างหลากหลายด้านความเชื่อ เช่น แนวคิดอัลอะซาอีเราะฮฺ และแนวคิดฎะฮ์รีเกาะฮฺ ซึ่งถือเป็นแนวคิดกระแสหลักและเป็นกระแสนิยม ดังนั้นหากวินัยแปลและอรรถาธิบายความหมายคัมภีร์อัลกุรอานไปในแนวทางสะลัฟ ก็จะถูกต่อต้านจากแนวคิดกระแสหลักของประชาชนทั่วไปและคนในชุมชน

ในขณะที่ยังคง กุลสิริสวัสดิ์ ศึกษาด้วยตัวเองจากตำรา หนังสือ สิ่งพิมพ์และศึกษาจากอะหมัด วะฮาบ ซึ่งเป็นบุคคลที่ลี้ภัยทางการเมืองมาจากอินโดนีเซียมาพำนักอยู่ในประเทศไทย ถือได้ว่าอะหมัด วะฮาบเป็นบุคคลลำดับแรก ๆ ที่นำแนวคิด หลักศรัทธาของสะลัฟมาเผยแพร่ในประเทศไทยจนเป็นที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ นอกจากนี้ยังมีอิสมาอีล อะหมัด และเชคอาลี อีซา ที่ให้ความรู้ด้านศาสนาและภาษาอาหรับแก่ดิเรกซึ่งทั้ง 3 คนนั้นล้วนมีแนวคิดเดียวกัน นอกเหนือจากหนังสือที่ดิเรกใช้เป็นบรรทัดฐานในการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่ผู้ประพันธ์หนังสือดังกล่าวมีแนวคิดที่สอดคล้องกับสะลัฟ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าดิเรกจะแปลความหมายคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ตามถ้อยคำที่ปรากฏ แต่ก็ยังพบว่ายังมีบางคุณลักษณะที่ดิเรกอรรถาธิบายไว้ในวงเล็บด้วยความหมายที่สอดคล้องกับแนวคิดของเคาะลัฟ อัลอะซาอีเราะฮฺแตกต่างจากผลงานการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานของสมาคมฯ ที่ได้ถ่ายทอดความหมายอายะฮ์คุณลักษณะตามถ้อยคำที่ปรากฏโดยไม่บิดเบือน เปลี่ยนแปลงความหมายหรือการให้ความหมายเทียบเคียงซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดความเชื่อของสะลัฟ แม้ว่าผู้แปลของสมาคมฯจะมีมากถึง 3 คน แต่ผลงานแปลที่ออกมาเกือบจะไม่มีใครเลยว่ามีผู้แปลมากถึง 3 คน และแม้ว่าหนังสือ ตำราที่นำมาอ้างอิงในการแปลมาจากแหล่งอ้างอิงของทั้ง 2 แนวคิดคือสะลัฟและเคาะลัฟ แต่ผลงานที่ออกมาบ่งบอกว่าสมาคมฯ นั้นดำเนินตามแนวคิดของสะลัฟ เป็นไปได้ว่าเหตุผลที่ผู้แปลทั้ง 3 คนถ่ายทอดความหมายไปในแนวทางเดียวกันเกิดจากแนวคิดของผู้แปลเองและอุดมการณ์ของสมาคมฯ ที่มีร่วมกัน

3. เมื่อเปรียบเทียบผลงานการถ่ายทอดความหมายคัมภีร์อัลกุรอานในนามบุคคลกับในนามองค์กร พบว่า การแปลในนามองค์กรนั้นเกิดขึ้นจากการแปลของผู้แปลที่มากกว่าหนึ่งคนจึงมีความน่าเชื่อถือมากกว่าในนามบุคคล เนื่องจากมีการตรวจสอบ ตรวจสอบความถูกต้องมากกว่า และในนามองค์กรนั้นมีความรับผิดชอบมากกว่า ดังนั้นจึงไม่แปลกแต่อย่างใดที่ความหมายคัมภีร์อัลกุรอานที่ถ่ายทอดโดยสมาคมฯ จึงได้รับการยอมรับมากกว่าผลงานแปลฉบับอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากการที่ผลงานแปลดังกล่าวถูกนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงทางด้านวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานของนักเรียน นักศึกษาอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ ผลงานแปลของสมาคมฯ ยังถูกนำเสนอผ่านเว็บไซต์ <http://www.alquran-thai.com> โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉบับที่ตีพิมพ์โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน ถูกนำเสนอและสามารถดาวน์โหลดเป็นไฟล์ PDF ได้จากหลาย ๆ เว็บไซต์

4. จากการศึกษาประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยพบว่าในปีพุทธศักราช 2507 ต่วน สุวรรณศาสน์ ได้แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ เป็นผลงานแรก และเริ่มตีพิมพ์ในปี 2511 โดยการทยอยตีพิมพ์เล่มละ 1 ญุซอ และดำเนินการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่องจนในปีพุทธศักราช 2524 จึงได้จัดพิมพ์ญุซอที่ 30 (สัมภาษณ์, สมรภูมิณรงค์) รวมระยะเวลาในการตีพิมพ์ 24 ปี ในช่วงเวลาเดียวกันนั้นดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ได้แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ เช่นกันและมีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ ขึ้นในปีพุทธศักราช 2513 (สัมภาษณ์, อัสมา กุลสิริสวัสดิ์) ดังนั้น หากพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้ที่แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ เป็นบุคคลแรก เราสามารถกล่าวได้ตามคำบอกเล่าและเอกสารที่ปรากฏว่า ต่วน สุวรรณศาสน์ เป็นบุคคลแรก แต่หากพิจารณาว่าผู้ใดเป็นคนที่แปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยครบสมบูรณ์และมีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มครบ 30 ญุซอ คงต้องยอมรับว่าดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ เป็นบุคคลแรก เนื่องจากหลักฐานยืนยันจากเอกสารและรูปภาพที่ปรากฏเมื่อตีพิมพ์พร้อมภรรยาได้นำผลงานแปลดังกล่าวทูลเกล้าถวายต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเมื่อปีพุทธศักราช 2513 (สัมภาษณ์, อัสมา กุลสิริสวัสดิ์)

5. จากข้อมูลประวัติการแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ ข้างต้นพบว่า สาเหตุที่การแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยสมบูรณ์ครบ 30 ญุซอ ล่าช้ากว่าภาษาอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน (สัมภาษณ์, วินัย สมะมะฮุน, ทวี นภาพกร, บรรจง บินกาซัน, สุพล บุญมาเลิศ, อรุณ บุญชม และอับดุลลอฮ์ กริมิ) เนื่องจาก

5.1 นักวิชาการในอดีตเข้าใจว่าคัมภีร์อัลกุรอานเป็นพระดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นสิ่งสูงส่ง จึงไม่กล้าที่จะถ่ายทอดความหมายจากภาษาอาหรับเป็นภาษาไทยโดยทันที แต่ควรถ่ายทอดความหมายเป็นภาษามลายูและจากนั้นจึงถ่ายทอดเป็นภาษาไทย ทั้งนี้เพราะเกรงจะเกิดข้อผิดพลาด หรือให้ความหมายได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของคัมภีร์อัลกุรอาน

5.2 นักวิชาการที่มีความรอบรู้ภาษาอาหรับเป็นอย่างดีในประเทศไทยมีมากหากแต่พื้นฐานภาษาไทยไม่ดีพอ จึงเกรงว่าจะเกิดข้อผิดพลาดในการแปล และในบางรายไม่รู้วิธีการถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาไทย

5.3 ในอดีต คนต่างมีความสามารถอ่านและเข้าใจภาษามลายูได้เป็นอย่างดี จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาความหมายคัมภีร์อัลกุรอานจากภาษาไทย ต่อมาชาวไทยมุสลิมในรุ่นหลังส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในภาษามลายู จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น

2 ด้าน ดังนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลของการวิจัยที่ได้มาจากการวิจัยในครั้งนี้ ควรนำไปดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ดังต่อไปนี้

1.1 นำผลการวิจัยออกเผยแพร่ โดยนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชา เตาฮีดหรือหลักศรัทธาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นิสิต นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ถึงความแตกต่างของ ทั้ง 2 แนวคิด ที่ยืนอยู่ตรงข้ามกัน ทั้งนี้เพื่อลดความขัดแย้งและเป็นการยอมรับซึ่งกันและกัน

1.2 นำผลการวิจัยออกเผยแพร่แก่ผู้ที่มีความสนใจทั่วไป เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้ที่มีความเห็นต่าง และเพื่อให้เห็นถึงทัศนคติที่แตกต่าง เพื่อให้เกิดการยอมรับในความเห็นที่แตกต่าง ซึ่งทั้ง 2 แนวคิดต่างมีจุดประสงค์เดียวกัน คือปรารถนาที่จะให้ความบริสุทธิ์ต่ออัลลอฮ์ ﷻ และคุณลักษณะของพระองค์ให้ห่างไกลจากมลทิน ความบกพร่อง ปราศจากคุณลักษณะของสิ่งถูกสร้างทั้งปวง

2. การทำวิจัยครั้งต่อไป

ปัจจุบันพบว่า มีนักวิชาการที่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถถ่ายทอดความหมาย คัมภีร์อัลกุรอานเป็นภาษาไทยหลายผลงาน ซึ่งแต่ละผลงาน ผู้แปลก็จะเลือกหนังสือและตำราที่ อรรถาธิบายคัมภีร์อัลกุรอานที่สอดคล้องกับแนวคิดของตนมาบรรทัดฐานในการถ่ายทอดความหมาย ดังนั้นการศึกษาวิจัยวรรณกรรมหรือผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกับการศึกษาในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคัมภีร์อัลกุรอาน จากความสำคัญดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้นักวิจัย นิสิต นักศึกษาที่มีความสนใจศึกษาด้าน อิสลามศึกษา โดยเฉพาะคัมภีร์อัลกุรอานได้ศึกษาวิจัยเพื่อเป็นการต่อยอดและขยายผลของการวิจัย ครั้งนี้ต่อไป ดังนี้

2.1 ในอดีตดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ ถือว่าเป็นนักวิชาการที่มีบทบาทต่อสังคมมุสลิมและแนวคิดของมุสลิมอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการศึกษาวิจัยถึงแนวคิดของดิเรกในด้านความเชื่อ ความศรัทธาต่อวันกิยามะฮ์ หลักศรัทธาต่อบรรดانبีและความเชื่อในเรื่องปาฏิหาริย์หรือมัจญีซาท จากผลงานแปลความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน บยานุสุรอาณ และกุรอานมะอฺญีต ความหมาย อัล-กุรอาน ตลอดจนผลงานประพันธ์อื่น ๆ ของดิเรก กุลสิริสวัสดิ์

2.2 ศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบความหมายคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยที่ถ่ายทอดความหมายโดยผู้แปลที่มีแนวคิดฝักใฝ่แนวคิดชีอะฮ์กับผู้แปลสุนนีย์ โดยเฉพาะในด้านหลัก

ศรัทธาเพื่อให้ประจักษ์ถึงความเห็นที่แตกต่างกันและการบิดเบือนความหมายคัมภีร์อัลกุรอานผ่านผลงานแปล

บรรณานุกรม

- ครอบครัวกุลสิริสวัสดิ์. ม.ป.ป. ประวัติย่อโดยสังเขปคุณดิเรก กุลสิริสวัสดิ์ (อับรอฮีม กุเรซี). มปท. ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์. (2544). กุรอานมะญีด ความหมายของอัล-กุรอาน. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก.กรุงศิลป์ พรินท์ิงเพส
- ต่วน สุวรรณศาสน์. (ม.ป.ป.). พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานฉบับแปลความหมายและขยายความ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช _____, 2547. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานฉบับแปลความหมายและขยายความ ฉบับ พระราชทานกรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- วินัย สมะอุณ, (ม.ป.ป.). อัลกุรอานฉบับแปลภาษาไทย. ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, (2524). คำอธิบายอัล-กุรอานลกะรีม (ญุซที่ 1) กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. สายสัมพันธ์. (2527). คุณครูดารีย์ บินอะหมัด อันดับที่ 179 : สำนักพิมพ์สายสัมพันธ์
- al-Ḥakim Muḥammad bin Abdullah. (2002). al-Mustadrak ‘Ala al-Sahihayn. Bayrut : Dar al-kutub al-‘Ilmiyah.
- al-Tirmidhiy Abu ‘Esa Muḥammad bin ‘Esa. (n.d.) Yame‘al-Tirmidhiy. al-Riyad : Bayt ‘Afkar al-Dawleyah.
- Ibn Majah Muḥammad bin Yazid. (n.d.) Sunan Ibn Majah. al-Riyad : Bayt ‘Afkar al-Dawleyah.
- Ibn Taymiyah ‘Aḥmad bin Taymiyah. 1991 Majmu‘ Fatawa. al-Riyad : Dar ‘Alam al-Kutub.
- Jalal al-Din Ibn al-Ṭahir al-‘Alush (2008). ‘Ahkam Tarjamah al-Qur’an al-Karim. Bayrut : Dar Ibn Ḥazm.
- Khalid ibn ‘Aliy al-Murtadar. Al-Khamidiy. (2009) Naqd ‘Aqa ‘Aqa’id al-‘Asha ‘irah wal Maturidiyah. al-Riyad : Dar ‘Atlas al-Khadra’.
- Muḥammad al-Ḥamud al-Najdiy. (1992) al-Qawl al-Mukhtasar al-Mubin fi Manahij al-Mufassirin. Maktabah al-’Imam al-Dhahabiy.

Muḥammad Ḥusayn al-Dahabiy. (n.d). al-Tafsir wa al-Mufasssirun. al-Qahirah :
Maktabah Wahbah.

Muḥammad Raḥmatullah al-Nadwiy (2006) 'Ashraf 'Aliy al-Tahanawiy Ḥakem
al-'Ummah wa Shek Mashayik al-'Asr fi al-Hind. Dimishki : Dar al-Qalam.

เว็บไซต์

<http://www.qurancomplex.org> สืบค้นวันที่ 20 ธ.ค 56

นามานุกรม

ชาคริต กริมี ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2558
ทวี นภาพกร ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2556
นิรุต มะกุตี ผู้ให้สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2555
บรรจง บินกาซัน ผู้ให้สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2556
วินัย สมะอะฮุน ผู้ให้สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2557
มานิตย กริมี ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2558
สุพล บุญมาเลิศ ผู้ให้สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2555
สมร ภูมิณรงค์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2555
อับดุลลอฮฺ กริมี ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 มกราคม 2555
อนันต์ มะกุตี ผู้ให้สัมภาษณ์, 19 ตุลาคม 2555
อรุณ บุญชม ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 พฤษภาคม 2557
อัสม่า กุลสิริสวัสดิ์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2555

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายอดิศักดิ์ นุชมี
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 5520430002

วุฒิการศึกษา

1996 -1999 Bachelor's Degree in Fundamentals of Religion, The Prophet's Tradition and Prophet's Tradition Sciences.
 Al-Azhar University , Egypt

1999-2003 Master Degree in Sciences of the Holy Hadith, Holy Tradition
 AL al-Bayt University , Jordan

ทุนการศึกษา

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษาและภาษาอาหรับ คณะศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยรังสิต